

Rõõme jagub, muresid ka

Tänavu lõpetab Eesti Muusikaakadeemia kaheksa noort lauljat: Aile Asszonyi, Katrin Kapinus, Eva Rand, Kristiina Luht, Esper Linnamägi, Taavi Tampuu, Alo Rammo, Indrek Jurtšenko. 27. ja 28. mai etendused Estonia talveaias on nende ooperiklassi lõpueksamid. Eksamitöödeks on kaks ühevaatuselist koomilist lühiooperit: G. Bizet "Doktor Miraakel" ja A. Lortzingi "Ooperiproov". Mõlema muusikajuht on Ellen Maiste, kontsertmeister Ene Rindesalu ja lavastaja Arne Mikk. Aprillis võis talveaias näha veel J. Offenbachi operetti "Pitzelbergide salong", mille lavastas Thomas Wiedenhofer Saksamaalt.

Need etendused pole küll ajakirjanduses nii vastu kajanud nagu näiteks lavakunстикateedri diplomilavastused. Ellen Maiste paarikümneaastane töökogemus ooperistuudios on piisavalt pikk aeg, et saada ülevaadet, kuidas anda laulutudengitele lavakogemus.

Ellen Maiste: See aasta on väga tihe olnud. Kolm täisprojekti – märts, aprill, mai, iga kuu üks lavastus. Lisaks sügisene töö, klassikaliste aariate täisprogramm, mille tegi külalislavastaja Thomas Wiedenhofer. Kogu tegevus toimus nagu bussipeatuses, kus iga tudeng esitas Scarlatti, Stradella, Händeli Haydni jt. läbilavastatud aariaid. Ago-Endrik Kerge valmistas ette kava operetikakenditest, millest kõik suure õhinaga osa võtsid. Mõlemad olid väga huvitavad tööd, mille lõpptulemust esitasime oma majas. Esinesime veel ka Glehni lossis ja Haljala kultuurikeskuses.

Milline on koostöö laulukateedriga?

Muidugi teeme koostööd erialaõpetajatega, aga on ka lahkarvamusi. Mõned õpetajad pole rahul, et osi ei jätku igale üliõpilasele, aga kõik pole ka võimeelt võrdsed. Varem saime II kursuse järel otsustada, kes on perspektiivikam, kes mitte, ja viimastele soovitasime valida kammerlaulu eriala. Aga nüüd on punktisüsteem ja igal õigus valida. Kuna töö ooperistuudios annab küllalt palju ainepunkte, võib seegi otsustada valiku. Mõne pedagoogi seisukoht on, et tehke ainult katkendeid, aga vähemalt lõpetamisel annab täisroll õige tunde ooperilavast.

Milline on tööjaotus ja kuidas valite repertuaari?

Praegu on nelja-aastane õppeaeg, aga viieaastane õigustas rohkem, sest mõnigi tuleb laulmist õppima ilusa hääle tõttu, kuid vägagi tagasihoidliku üldmuusikalise ettevalmistusega. Oleme oma töö korraldanud nii, et I kursusel on programmis vana klassika ja Mozart, II kursusel operett, III romantiline ooper ja lõpetajatele püüame leida täisrolli. Kaasaegne muusika tekitab konflikte pedagoogidega – mõnigi arvab, et seda pole vaja. Tudengite arvamusi erineb, rohkem tahetakse ikka Verdit ja romantikat. Repertuaari leidmine on üks suur peamurdmine. Lauljaid on praegu palju, umbes 40, üldine on tenorite puudus ja sopranite uputus. Järgmisel aastal lõpetab näiteks seitse sopranit, üks bariton ja üks bass – Ain Anger, kes juba endale teatris nime teinud. Põhiliselt tulevad ikka naiste

Offenbachi "Pitzelbergide salong" talveaias.

EMA ARHIIVIST

taja sai Zürichist noodid liiga hilja; siis selgus, et me II kursuselt kõiki lauljaid kasutada ei saa, ja nii võtsimegi kõrged sopranid III kursuselt (Kristina Vähi ja Kersti Ala-Murr). Lülitasime etendusse ka I kursuse üliõpilased. Kõik olid tööst huvitatud ja see pakkus neile palju. Tegime ettenähtust kõvasti rohkem tööd, sest pooleteise nädalatunniga ei too ühtki lugu välja.

Milline on stiilõpetus, kuidas laval istuda, astuda, liikuda?

Ülle Ulla on asjatundja ja annab lavalist liikumist, aga mõned tudengid sellest ei hooli, kuigi seda on tulevases töös vaja. On ka ajaloolise tantsu tunnid – kes tahavad, need käivad.

Palju olete kursis ooperistuudiote tööga mujal?

Olen käinud Soomes ja Londonis ning jaganud saadud muljeid. Kuidas toimub töö Baltimaades, ei ole ma praegu kursis. Arne Mikk on rääkinud oma kogemustest mujal. Hiljuti kutsusime Neeme Kuninga vestlema ooperistuudio tööst Hiinas, aga huvi oli kahjuks väga väike.

Kas olete oma lavastustega käinud ka teistes linnades?

Need ajad on ammu möödas – kõik nõuab raha, organiseerimist, kuigi näiteks Tartuski ollakse meist huvitatud. Kunagi käisime "Figaro pulmaga" isegi Moskvas GITISes, Peeter Lilje oli siis meiega kaasas. Praegu olid etendused talveaias, aga milline on koostöö Estonia teatriga?

Varem valmistasime lõpetajatega osa ette ja viisime repertuaarisolevatesse lavastustesse sisse. Meie asju seal praegu tõsiselt ei võeta, kuigi teeme tööd teatri kaadri jaoks. Eldor Reuter, hea inimene, näeb kurja vaeva, et midagi kokku klonsida meie

on, et tehke ainult katkendeid, aga vähemalt lõpetamisel annab täisroll õige tunde ooperilavast. **Milline on tööjaotus ja kuidas valite repertuaari?**

Praegu on nelja-aastane õppeaeg, aga viieaastane õigustas rohkem, sest mõnigi tuleb laulmist õppima ilusa hääle tõttu, kuid vägagi tagasihoidliku üldmuusikalise ettevalmistusega. Oleme oma töö korraldanud nii, et I kursusel on programmis vana klassika ja Mozart, II kursusel operett, III romantiline ooper ja lõpetajatele püüame leida täisrolle. Kaasaegne muusika tekitab konflikte pedagoogidega – mõnigi arvab, et seda pole vaja. Tudengite arvamused erineb, rohkem tahetakse ikka Verdit ja romantikat. Repertuaari leidmine on üks suur peamurdmine. Lauljaid on praegu palju, umbes 40, üldine on tenorite puudus ja sopranite uputus. Järgmisel aastal lõpetab näiteks seitse sopranit, üks bariton ja üks bass – Ain Anger, kes juba endale teatris nime teinud. Põhiliselt tulevad ikka naiste ooperid, aga igal aastal ei saa ju kavva võtta Suppe “Kümme neidu ja ei ühtegi meest” või Puccini “Õde Angelicat”.

Kuidas tudengid rolli õpivad?

See on üks valus küsimus. Selgitame küll, kuidas iseseisvalt töötada, aga ikka tullakse tundi osa õppima. Oleme sundseisus, palju aega läheb sisseõppimiseks – neljakümnest viis tuleb proovi, partii peas. Kui aga ollakse ninapidi noodis, siis lähevad kõik lavastaja ja muusikajuhi märkused meelest ja tööst on vähe kasu. Mis siin salata, ka teatris on halba eeskujuga – minnakse seadeproovidesse, kuigi partiid pole selged. Nii ei tohiks olla, see on kollektiivne töö ja kannatavad asjast rohkem huvitatud. Külalislavastajatega pingutatakse rohkem.

Kuidas valite külalislavastajaid?

Ooperistuudio juhataja on Arne Mikk ja lavastajaid valime koos. Tänavu tegi väga ilusat tööd Thomas Wiedenhofer klassikaliste aariate lavastamisega ja ka operetiga “Pitzelbergide salong”, kuigi viimase väljatoomisega kaasnes ka veidi segadust – olime sunnitud programmist kõrvale kalduma, sest lavas-

tenorid ja sopranid ei saanud oma rolli täielikult ette näha. Olen käinud Soomes ja Londonis ning jaganud saadud muljeid. Kuidas toimub töö Baltimaades, ei ole ma praegu kursis. Arne Mikk on rääkinud oma kogemustest mujal. Hiljuti kutsusime Neeme Kuninga vestlema ooperistuudio tööst Hiinas, aga huvi oli kahjuks väga väike.

Kas olete oma lavastustega käinud ka teistes linnades?

Need ajad on ammu möödas – kõik nõuab raha, organiseerimist, kuigi näiteks Tartuski ollakse meist huvitatud. Kunagi käisime “Figaro pulmaga” isegi Moskvast GITISes, Peeter Liije oli siis meiega kaasas. **Praegu olid etendused talveaias, aga milline on koostöö Estonia teatriga?**

Varem valmistasime lõpetajatega osa ette ja viisime repertuaarisolevatesse lavastustesse sisse. Meie asju seal praegu tõsiselt ei võeta, kuigi teeme tööd teatri kaadri jaoks. Eldor Rentner, hea inimene, näeb kurja vaeva, et midagi kokku klopsida meie lavastuste väljatoomiseks. Vahepeal üritasime kaasata kunstiülikooli tudengeid, kes tegid kavandeid, mida ei saanud aga kunagi realiseerida, sest teatrist ei saanud materjale, nendega ei tegeldud ja nii ei saanudki koostööst asja. Pärast Estonia rahvusoperiks nimetamist on katkenud koostöö ka Neeme Kuningaga. Loodame, et ta tuleb tagasi, sest ta tegi huvitavat tööd ja kontakt noortega oli hea. Talveaed on praegu meist huvitatud, aga selle tulevik on ebaselge.

Kas uues majas ootab teid helge tulevik?

Mitte nii helge kui ehk kõrvaltvaatajale paistab. Praegu toimub meil tööd teatrimajas ja akadeemias. Sügisest tulevad tantsutunnid teatrimajast meie klassi, nii et koormus saab olema suur. Osaliselt lahendab asja lava, mida saab kokku panna ja lahti võtta. Samuti loodame midagi välja tuua uues kammerisaalis, kus saab ruumikasutust varieerida. Muresid jätkub ja rõõme ka, sest suur õnn on töötada nendega, kes soovivad tööd teha ja teevad seda südamega.

RAILI SULE